

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 14Co/803/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6114205687
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 10. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mária Podhorová
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2014:6114205687.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici v právnej veci navrhovateľky I. U. Y., rod. Y., nar. XX. XX. XXXX, bytom H. H., N. XX, proti odporcovi C. Y., nar. XX. XX. XXXX, bytom H. H., N. XX, o rozvod manželstva, o odvolaní odporcu proti rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 13C/73/2014 - 21 zo dňa 29. 04. 2014

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu zrušuje a vec mu vracia na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

Odvolaním napadnutým rozsudkom okresný súd manželstvo účastníkov uzatvorené pred bývalým Mestským národným výborom v H. H. dňa XX. XX. XXXX, zapísané v knihe manželstiev vo zväzku XX, ročník XXXX, na strane XXX, pod poradovým číslom XXX, rozviedol. O trovách konania rozhodol tak, že účastníci nemajú právo na náhradu trov konania. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že na základe vykonaného dokazovania mal za preukázané, že manželstvo účastníkov je v súčasnej dobe tak vážne narušené a trvalo rozvrátené, že toto nemôže plniť svoj účel. Od účastníkov konania, najmä zo strany navrhovateľky, nie je možné očakávať obnovenie manželského spolužitia napriek tomu, že odporca vyjadril s návrhom na rozvod manželstva nesúhlas. Vec právne posúdil podľa § 23 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z. z. (ďalej len „Zákon o rodine“).

Proti tomuto rozhodnutiu v zákonom stanovenej lehote odporca podal odvolanie, v ktorom namietal, že súd nedostatočne sa zaoberal predloženými dôkazmi, resp. ich nesprávne vyhodnotil a na základe tejto skutočnosti nerozhodol správne o rozvode manželstva. Má za to, že sa podstatne zmenil spôsob jeho života, je si vedomý skutočnosti, že v období pred podaním návrhu na rozvod manželstva sa nesprával vždy korektne, požíval dosť často alkoholické nápoje, teraz ale už dlhšiu dobu úplne abstínuje a snaží sa vytvárať úplne iné prostredie v domácnosti. S navrhovateľkou naďalej žije v spoločnej domácnosti, spoločne hospodária a prispievajú na jej chod. Manželstvo účastníkov bolo od jeho uzatvorenia dlhodobo harmonické, nevznikali žiadne rozpory a je presvedčený, že naďalej bude fungovať.

Navrhovateľka v písomnom vyjadrení k odvolaniu odporcu uviedla, že trvá na rozvode manželstva, k odporcovi nemá už žiadny citový vzťah, s faktami, ktoré odporca uviedol v odvolaní nesúhlasí. Nie je pravdou, že spoločne hospodária a on prispieva na chod domácnosti (uhradil len poplatok za komunálny odpad na polovicu kalendárneho roka a uhradil daň z nehnuteľností). Nie je pravdou, že žijú v spoločnej domácnosti, pretože od apríla tohto roku sa v nej odporca nezdržiava, do spoločného bytu prišiel len trikrát na krátky čas. Nesúhlasí ani s jeho tvrdením, že už dlhšiu dobu abstínuje, pretože aj po vynesení rozsudku niekoľkokrát požil alkoholické nápoje, čoho svedkom bola ona aj deti. V minulosti sa stalo, že abstinoval 2 - 3 mesiace a znovu sa vrátil k popíjaniu alkoholu. Je presvedčená, že ich manželstvo fungovať nebude, nemá záujem na jeho obnovení.

V dôsledku podaného odvolania krajský súd, ako súd odvolací, preskúmal vec v medziach daných ustanovením § 212 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku a bez nariadenia pojednávania v súlade s ustanovením § 214 ods. 2 O. s. p. rozsudok okresného súdu v zmysle § 221 ods. 1 písm. h) O. s. p. zrušil a vec podľa § 221 ods. 2 O. s. p. vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Nesprávnym právnym posúdením je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav a môže k nemu dôjsť buď tým, že súd použil iný právny predpis, ako mal správne použiť alebo síce aplikoval správny predpis, ale nesprávne ho vyložil, prípadne že zo skutkových zistení vyvodil nesprávne právne závery.

V prejednávanej veci súd prvého stupňa nedostatočne zistil skutkový stav v dôsledku čoho nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a tým vec nesprávne právne posúdil. Odvolací súd poukazuje na to, že okresný súd rozhodol vo veci na pojednávaní dňa 29. 04. 2014, pričom vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov a to navrhovateľky a odporcu. Napriek skutočnosti, že výpovede obidvoch účastníkov, čo sa týka príčiny rozvratu manželstva a skutkových tvrdení toho ktorého účastníka, boli diametrálne odlišné, manželstvo účastníkov bez náležitého zistenia skutkového stavu rozviedol, pričom ani v odôvodnení svojho rozhodnutia neuviedol, na základe čoho, akých okolností a akého skutkového stavu dospel k záveru, že manželstvo účastníkov je tak vážne narušené a trvalo rozvrátené, že toto nemôže plniť svoj účel. Je síce zrejmé z postoja navrhovateľky k otázke existencie manželstva do budúcnosti, že táto nemá záujem na obnovení manželského spolužitia, avšak okresný súd v odôvodnení svojho rozhodnutia žiadnym spôsobom neuviedol, či zisťoval príčiny, ktoré viedli k vážnemu rozvratu vzťahov medzi manželmi a či pri rozhodovaní o rozvoze manželstva účastníkov na ne prihliadol. Z výpovede navrhovateľky na pojednávaní pred prvostupňovým súdom vyplýva, že má za to, že problémy v manželskom spolužití vznikli v dôsledku závadového správania sa odporcu, ktoré spočívalo v tom, že v poslednom období pokiaľ mal finančné prostriedky tieto nikdy alebo veľmi málo použil pre rodinu, požíva alkoholické nápoje, fyzicky ju napadol. Naopak, z výpovede odporcu vyplynulo, že podľa neho najväčší rozpor medzi manželmi je v otázke ohľadne výchovy H., ktorého mali v pestúnskej starostlivosti, vo vzťahu k požívaniu alkoholických nápojov uviedol, že tieto požíva príležitostne. Popieral fyzické napadnutie navrhovateľky. Vzhľadom na takto zistený skutkový stav okresným súdom a odôvodnenie rozhodnutia vo veci samej, tak ako je uvedené vyššie, je rozsudok okresného súdu nepreskúmateľný, pretože nie je zrejmé, na základe akých skutkových okolností okresný súd vyhodnotil dôvodnosť podaného návrhu v súlade s ustanovením § 23 Zákona o rodine. Odvolací súd ďalej poukazuje na to, že štruktúra odôvodnenia rozsudku je v priamej spojitosti so základným právom účastníka konania na súdnu ochranu podľa článku 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky. Ak súd pri odôvodňovaní rozsudku nepostupuje spôsobom, ktorý záväzne určuje § 157 ods. 2 O. s. p. dochádza nielen k tomu, že rozsudok je nepreskúmateľný pre nedostatok dôvodov alebo pre ich nezrozumiteľnosť, ale aj k tomu, že základné právo na súdnu ochranu nie je naplnené reálnym obsahom. Odvolací súd poukazuje na to, že práve odôvodnenie rozhodnutia dovoľuje účastníkom konania posúdiť, ako súd ich vec vyložil a aplikoval príslušné procesné normy a akými úvahami sa spravoval pri svojom rozhodovaní o veci. Odôvodnenie rozhodnutí súdov tvorí v tomto smere súčasť spravodlivého súdneho procesu a zodpovedá základnému právu na súdnu ochranu podľa článku 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a článku 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (viď nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II.ÚS/6/03 zo dňa 13. 03. 2003).

Podľa § 157 ods. 2 O. s. p. v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa navrhovateľ domáhal a z akých dôvodov a ako sa vo veci vyjadril odporca, prípadne iný účastník konania, stručne, jasne a výstižne vysvetlí, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, čo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil. Dbá na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

Odvolací súd poukazuje na to, že odôvodnenie rozsudku je veľmi významnou časťou rozsudku a to z hľadiska presvedčivosti, logickej konzistentnosti a preskúmateľnosti súdneho rozhodnutia. Okresný súd pri vypracúvaní rozhodnutia (s prihliadnutím na vykonané dokazovanie), čo sa týka jeho odôvodnenia, sa dôsledne ustanovením § 157 ods. 2 O. s. p. neriadil a podľa neho nepostupoval. Žiadnym spôsobom neuviedol skutočnosti, ktoré považuje za preukázané a ktoré nie, nezhrnul dôkaznú situáciu

a odôvodnenie rozhodnutia neobsahuje v súlade s ustanovením § 23 ods. 2 Zákona o rodine, či zistil príčiny, ktoré viedli k vážnemu rozvratu vzťahov medzi manželmi a aké tieto príčiny sú.

Z horeuvedených dôvodov odvolaciemu súdu nezostávalo nič iné, len rozhodnutie okresného súdu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie. Okresný súd v ďalšom konaní je povinný zaoberať sa otázkou rozvratu manželstva. V prípade, že zistí existenciu rozvratu manželstva, je povinný vysporiadať sa s dôvodmi, ktoré viedli k tomuto rozvratu manželstva, vzhľadom na odlišné výpovede účastníkov v konaní. Je potrebné doplniť dokazovanie napríklad svedeckými výpoveďami, ktorá dôkazná povinnosť zaťažuje navrhovateľku, nakoľko podľa názoru odvolacieho súdu na základe doteraz vykonaného dokazovania súd bez ďalšieho nemohol náležite ustáliť, že vzťahy medzi manželmi sú tak vážne narušené a trvalo rozvrátené, že manželstvo nemôže plniť svoj účel a od manželov nemožno očakávať obnovenie manželského spolužitia tak, ako to v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol okresný súd a to vzhľadom na odlišné výpovede účastníkov konania v konaní pred súdom. Okresný súd v ďalšom konaní náležite vykoná dokazovanie aj v súlade s ustanovením § 129 O. s. p. a vo veci opätovne rozhodne.

Rozhodnutie senátu krajského súdu bolo prijaté pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.